

Ścieżki postępowania w sytuacji krzywdzenia dziecka obowiązujące w Publicznym przedszkolu Rozgwiadza

I. Pracownik przedszkola jest świadkiem zdarzenia, podczas którego inny pracownik podnosi na dziecko głos, ubliża mu, stosuje wobec niego przemoc fizyczną lub jego zachowania są nieprzyzwoite, naruszają cielesność dziecka lub mają inny charakter (np. seksualny) wobec niego

1. Osoba ta natychmiast stara się przerwać taką sytuację poprzez powierzenie opieki nad dzieckiem innemu pracownikowi.
2. Przekazuje informację o zajściu dyrektorowi przedszkola.
3. Dyrektor przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem.
4. Na podstawie rozmowy i informacji pozyskanych od ewentualnych świadków zajścia podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu wobec pracownika.
5. Jeżeli pozyskane w trakcie wyjaśnień informacje potwierdzą zachowania, które noszą znamiona przestępstwa, dyrektor natychmiast powiadamia o tym na piśmie organy ścigania: policję lub prokuraturę.
6. O zajściu i wyciągniętych konsekwencjach informuje rodziców / opiekunów prawnych dziecka.
7. Zdarzenie zostaje odnotowane w karcie identyfikacji naruszeń standardów.
8. Powołany zespół terapeutyczno-opiekuńczy opracowuje dla poszkodowanego dziecka plan wsparcia i wdraża go w życie.
9. Wszelkie działania zostają odnotowane w karcie działań interwencyjnych.

II. Pracownikowi zostaje zgłoszony przez rodziców/opiekunów fakt o tym, że inny pracownik przedszkola dopuszcza się czynów, które świadczą o krzywdzeniu ich dziecka

1. Pracownik powiadamia o pozyskanych informacjach dyrektora przedszkola.
2. Dyrektor w terminie siedmiu dni roboczych organizuje spotkanie wyjaśniające z udziałem obu stron konfliktu.
3. Dyrektor w zależności od pozyskanych informacji czyni dalsze kroki i oddala sprawę, załatwia ją polubownie lub wyciąga konsekwencje dyscyplinarne wobec pracownika.
4. Ze zdarzenia, przeprowadzonych działań oraz wpływających z nich wniosków zostaje sporządzona notatka.
5. Jeżeli pozyskane w trakcie wyjaśnień informacje potwierdzą zachowania, które noszą znamiona przestępstwa, dyrektor natychmiast powiadamia na piśmie o tym organy ścigania: policję lub prokuraturę.
6. Zdarzenie zostaje odnotowane w karcie identyfikacji naruszeń standardów.
7. Powołany zespół terapeutyczno-opiekuńczy opracowuje dla poszkodowanego dziecka plan wsparcia i wdraża go w życie.
8. Wszelkie działania zostają odnotowane w karcie działań interwencyjnych.

III. Pracownik jest świadkiem, jak rodzic lub opiekun dziecka krzyczy na nie, ubliża mu, używa słów wulgarnych wobec niego, straszy je, szantażuje, poniża lub jego zachowania wskazują na naruszanie sfery seksualnej dziecka i mają charakter molestowania seksualnego

1. Stara się przerwać zdarzenie, nie podważając autorytetu rodzica/opiekuna.
2. Jeżeli to możliwe, przekazuje opiekę nad dzieckiem innemu pracownikowi.
3. Zachęca rodzica do rozmowy na temat problemów z pedagogiem lub psychologiem lub sam udziela wskazań do pracy z dzieckiem.
4. Pedagog lub psycholog / inny pracownik przedszkola ustalają przyczynę zachowania rodzica, podkreślają jego niewłaściwość, nazywając zachowanie rodzica przemocą werbalną i/lub psychiczną, udzielają wskazówek, które pozwolą mu na zachowanie prawidłowych postaw wychowawczych w relacjach rodzic/opiekun–dziecko.
5. Jeżeli zdarzenie się powtarza, dyrektor zaprasza rodzica/opiekuna na spotkanie i powiadamia, że jeżeli rodzic nie zaprzestanie stosowania przemocy werbalnej lub/i psychicznej wobec swojego dziecka, zostanie uruchomiona procedura „Niebieskie Karty” oraz zostaną powiadomione o stosowanej przemocy sąd rodzinny oraz pomoc społeczna.
6. Jeżeli pozyskane w trakcie wyjaśnień informacje potwierdzą zachowania, które noszą znamiona przestępstwa, lub po rozmowie dziecko zostaje zabrane z przedszkola, dyrektor natychmiast powiadamia na piśmie o tym organy ścigania (policję lub prokuraturę) oraz sąd rodzinny i dla nieletnich.
7. Zdarzenie zostaje odnotowane w karcie identyfikacji naruszeń standardów.
8. Powołany zespół terapeutyczno-opiekuńczy opracowuje dla poszkodowanego dziecka plan wsparcia i wdraża go w życie.
9. Wszelkie działania zostają odnotowane w karcie działań interwencyjnych.

IV. Po powrocie z pobytu w domu rodzinnym dziecko wraca do przedszkola ze śladami stosowanej wobec niego przemocy fizycznej, ma na ciele siniaki, zadrapania, ślady po oparzeniach

1. Dyrektor lub wskazany przez niego pracownik wzywa pogotowie w celu ustalenia, czy urazy nie zagrażają zdrowiu i życiu dziecka, dąży do sporządzenia obdukcji lekarskiej.
2. Jednocześnie wzywa natychmiast rodziców/opiekunów w celu wyjaśnienia zajścia.
3. Jeżeli rodzic/opiekun nie stawia się w przedszkolu lub nie potrafi wyjaśnić przyczyny śladów na ciele dziecka, informacje pozyskane od dziecka są sprzeczne z wyjaśnieniami rodzica lub obrażenia świadczą jednoznacznie o stosowanej wobec dziecka przemocy – dyrektor lub wskazany przez niego pracownik powiadamia ośrodek pomocy społecznej w celu uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”.
4. Jeżeli obrażenia w wyniku przemocy ze strony rodzica są poważne lub stosunek rodzica do dziecka w ocenie dyrektora/psychologa zagraża jego zdrowiu lub życiu,

oprócz służb ratowniczych dyrektor powiadamia w drodze telefonicznej o zajściu policję lub prokuraturę.

5. Zdarzenie zostaje odnotowane w karcie identyfikacji naruszeń standardów.
6. Powołany zespół terapeutyczno-opiekuńczy opracowuje dla poszkodowanego dziecka plan wsparcia i wdraża go w życie.
7. Wszelkie działania zostają odnotowane w karcie działań interwencyjnych.

.....
(pieczęć przedszkola)

.....
(miejsowość, data)

Karta działań interwencyjnych

Imię i nazwisko dziecka: .....

Osoba, która zidentyfikowała naruszenie dóbr dziecka: .....

Przyczyna podjętej interwencji, forma krzywdzenia dziecka: .....

.....

.....

Data i miejsce zdarzenia: .....

Osoby podejmujące działania	Data	Opis podjętych działań	Uwagi i wnioski do dalszej pracy	Czy zawiadomiono policję, prokuraturę, sąd?	Podpis osoby odpowiedzialnej za podjęte działanie
Dyrektor					
Psycholog/pedagog					
Pozostali pracownicy					

.....
(podpis dyrektora)

nie przemocy				
Działania podejmowane w ramach grupy diagnostyczno-pomocowej na rzecz dziecka				

Wnioski po realizacji do dalszej pracy z dzieckiem:

.....
.....
.....

.....
(podpis pedagoga / psychologa / pracownika)

.....
(podpis rodzica / opiekuna prawnego)

.....
(podpis dyrektora przedszkola)

Harmonogram podejmowanych działań

Forma i zakres udzielanego wsparcia	Działania i sposób ich realizacji	Terminy i czas realizacji podejmowanych działań	Osoby odpowiedzialne za realizację podjętych działań	Uwagi i wnioski
Działania podjęte w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, monitoring w zakresie bezpieczeństwa dziecka				
Działania podejmowane w grupie rówieśniczej podczas wspólnych zabaw i zajęć z innymi dziećmi uwzględniające indywidualne potrzeby dziecka wynikające z przeżytej traumy				
Indywidualne zajęcia z dzieckiem mające na celu ćwiczenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami wywołanymi w procesie doznawanej przez				

Lista teleadresowa do instytucji pomocowych
 (przykłady)

	Telefon	E-mail
Numer alarmowy	112	
Pogotowie ratunkowe	999	
Przychodnia dziecięca	.....	.....
Policja	997	
Komisariat policji	.....	.....
Straż pożarna	998	
Straż miejska	986	
Sąd rodzinny i dla nieletnich	.....	.....
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	.....	.....
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	.....	.....
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	.....	.....
Przedszkole	.....	.....
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	116 111	
Infolinia dla rodziców i osób pracujących z dziećmi w sprawie bezpieczeństwa dzieci	800 100 100	
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka	800 12 12 12	rpd@brpd.gov.pl; czat.brpd.gov.pl
Rzecznik Praw Obywatelskich	800 676 676	biurorzecznika@brpo.gov.pl
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	22 668 70 00	pogotowie@niebieska inia.pl
Ogólnopolski policyjny telefon zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	800 120 226	
Fundacje i pozarządowe organizacje pomocowe:		
Fundacja Dajmy Dzieciom Siłę	22 616 02 68	biuro@fdds.pl
.....	.....	.....
.....	.....	.....

.....
(pieczęć przedszkola)

.....
(miejsowość, data)

Plan wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia

Imię i nazwisko dziecka: .....

Imię i nazwisko pracownika opracowującego plan wsparcia oraz koordynującego jego realizację: .....

Osoby wchodzące w skład zespołu osób udzielających dziecku wsparcia:

.....
.....
.....

Cel ogólny planu wsparcia:

.....
.....
.....

Cele szczegółowe:

.....
.....
.....

Czas realizacji planu wsparcia .....